

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Borgaberget i Askersunds kommun samt beslut om föreskrifter m.m.

Bildande av naturreservat

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen ett område av fastigheten Bro 7:1 i Askersunds kommun som naturreservat. Reservatet har den avgränsning som framgår av kartan i detta beslut och som slutligen märks ut i fält.

Naturreservatets namn ska vara Borgaberget.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt att tillgodose behov av områden för friluftsliv.

Områdets naturskogar, kärr, bäckar och andra ingående naturtyper och dess biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer ska lämpliga åtgärder vidtas för att underlätta för friluftslivet.

Syftet ska i huvudsak tillgodoses genom att områdets naturtyper med dess flora och fauna utvecklas fritt genom intern dynamik och andra naturliga processer.

Åtgärder kan komma att vidtas för att eliminera förekomsten av exotiska träd och buskar och invasiva växt- eller djurarter.

Borttagande av konkurrerande eller inväxande träd i anslutning till särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper kan komma ifråga.

Föreskrifter för naturreservatet

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5§ andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att

1. utföra något slag av skogsavverkning eller skogsvårdsåtgärd såväl som att fälla enstaka träd eller buskar, samt att samla ihop, föra bort eller upparbeta döda stående eller liggande träd eller delar av träd,
2. så eller plantera träd,
3. borra, gräva, spränga, schakta, markbereda eller utföra annan mekanisk bearbetning av mark, block eller berg, eller bedriva täkt av något slag, utfylla, tippa, eller anordna upplag,
4. dika, rensa dike, kulvertera dike, dämma eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållanden,
5. anlägga väg, stig, led eller uppställningsplats för fordon, båtar eller andra farkoster,
6. uppföra eller upplåta mark för byggnad eller annan anläggning,
7. dra fram ledning i mark, vatten eller luft, eller gräva ned befintlig luftledning,
8. kalka mark, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
9. plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer,
10. uppföra jaktorn, röja siktgator för jakt eller stödutfodra vilt.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

1. Utmärkning och underhåll av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavla vid plats som markeras på beslutskarta.
3. Avverkning eller på annat sätt borttagande av exotiska träd och buskar såsom contortatall, lärkträd, ädelgran m.m. samt eliminering av invasiva arter som t.ex. blomsterlupin.

4. Avverkning av konkurrerande träd i anslutning till vissa särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper.
5. Undersökning och dokumentation av djur-, växt- och svamparter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. om rätten att färdas och vistas samt om ordningen i övrigt i naturreservatet

Det är förbjudet att

1. borra, hacka, spränga, gräva, rista, måla eller på annat sätt skada berg, jordytan, sten eller block, eller att flytta eller bortföra sten eller block,
2. framföra motordrivet fordon,
3. fälla, bortföra eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller omkullfallna träd och buskar,
4. skada vegetationen t.ex. genom att plocka eller gräva upp växter såsom ris, gräs, örter, mossor eller lavar och svampar,
5. medvetet störa djurlivet,
6. utan Länsstyrelsens tillstånd samla in växter, djur, lavar eller svampar,
7. utan Länsstyrelsens tillstånd sätta upp permanent tavla, skylt, affisch, eller därmed jämförlig anordning eller att snitsla spår,
8. utan Länsstyrelsens tillstånd använda området för organiserad tävling eller övning, lägerverksamhet eller liknande,
9. utan Länsstyrelsens tillstånd utföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön.

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den 2019-11-18.

Enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart även om de överklagas.

Undantag från föreskrifterna enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för

- a) förvaltaren av naturreservatet att utföra de åtgärder som krävs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår ovan av föreskrifterna enligt 7 kap 6 § miljöbalken,

- b) förvaltaren av naturreservatet att i uppföljningssyfte utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial samt annan dokumentation av växt- och djurliv, luft-, mark- och vattenförhållanden,
- c) uttransport av fälld älg, hjort, björn eller vildsvin med fordon som inte ger långsiktigt bestående skador på mark eller vegetation,
- d) underhåll av befintliga jakttorn samt siktgator för jakt genom försiktig röjning,
- e) framförande av motorfordon av tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende (insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen),
- f) framförande av snöskoter för utförande av inventering m.m. inom ramen för Länsstyrelsens rovdjursförvaltning,
- g) bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov, dock ej fridlysta eller rödlistade arter,
- h) rättighetshavare att utföra normalt underhåll av befintlig mark- eller luftledning i enlighet med ledningsrätt som är gällande vid detta besluts ikraftträdande,
- i) kalkning med syftet att åstadkomma biologisk återställning av sjöar och vattendrag.

Fastställande av skötselplan

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. beslutar Länsstyrelsen att fastställa den skötselplan för naturreservatet som framgår av bilaga 1.

Skälen för beslutet

Skogen vid Borgaberget utgörs i huvudsak av barrblandskog, naturskogsartad barrskog samt björk- och alsumpskogar. Bestånden varierar från mer eller mindre lövrika granbestånd på mark av hög bonitet till rena hållmarker där tallen är det dominerande trädslaget.

En mindre andel av naturreservatet består av den prioriterade skogstypen kalkbarrskog.

Medelåldern i naturreservatet ligger runt 100 år men på hållmarkerna är bestånden betydligt äldre där tallar mellan 150 - 300 år förekommer rikligt. Skogen har mycket fin interndynamik vilket bitvis skapat stora mängder död ved, utom på hållmarkerna där tillgången är mer sparsam.

Terrängen är mycket kuperad, förkastningsbranter, rasbranter och blockområden växlas med bäckar, skog och våtmarker till anmärkningsvärt varierad mosaik. Skogen i samspel med områdets topografi och dess stora inslag av sumpskog gör att vissa partier är rika på fuktkrävande lavar och mossor.

Det stora antalet funna signal- och rödlistade arter i området bekräftar lång skoglig kontinuitet.

Tretåig hackspett, spillkråka, tjäder, järpe, duvhök, knärot, korallrot, vedtrappmossa, stor revmossa, garnlav, glansfläck, granticka, talticka, ullticka, motaggsvamp och orange taggsvamp är några av de krävande och skyddsvärda arter som noterats i objektet.

De ovan beskrivna naturvärdena knutna till områdets livsmiljöer, naturliga dynamik samt mängden signalarter och rödlistade arter har inga möjligheter att finnas kvar under påverkan av skogsbruk. Den närmast förväntade skogsbruksåtgärden är för större delen av området slutavverkning.

Länsstyrelsens bedömning

De särskilda naturvärden som framkommit om reservatsområdet kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Förutsättningarna för att bevara områdets biologiska mångfald och livsmiljöer bedöms som goda om förvaltningsinriktningen i detta beslut följs och skötselmålen uppfylls i enlighet med den för reservatet fastställda skötselplanen.

Beslutet följer Naturvårdsverkets riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och är i överensstämmelse med Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen. Skyddet av Borgaberget bidrar till arealmålet för miljömålet Levande skogar samt till miljömålet Ett rikt växt- och djurliv.

Naturreservatet skyddar också ekosystem vars funktioner är viktiga för upprätthållande av de ekosystemtjänster vårt samhälle är beroende av.

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen enligt den information Länsstyrelsen inhämtat från Bergsstaten.

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Redogörelse för ärendet

I maj 2013 registrerade Skogsstyrelsen en ca 25 ha stor nyckelbiotop på fastigheten Bro 7:1 och ytterligare en fastighet. Kontakt upprättades mellan Länsstyrelsen och markägaren till Bro 7:1 som hyste större delen av den registrerade nyckelbiotopen. Ett reservatsärende inleddes. Ett område på fastigheten avgränsades och intrångsvärdering påbörjades 2014 och slutfördes i början av 2015. Efter förhandlingar slöts avtal om intrångsersättning i syfte att bilda naturreservat på Bro 7:1, detta skedde 2016. På grannfastigheten som också omfattas av nyckelbiotopen pågår förhandling om reservatsbildning och när detta är klart kommer naturreservatet utvidgas med denna del.

Ärendet har varit föremål för remissbehandling. Sakägare och övriga remissinstanser har beretts möjlighet att yttra sig över förslag till beslut.

Samråd har skett med Askersunds kommun.

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Borgaberget
NVR-id:	2051219
Kommun:	Askersund
Natura 2000-område:	Nej
Lägesbeskrivning:	5 km sydväst om Askersund
IUCN-kategori:	1a, Strikt naturreservat
Fastigheter:	delar av Bro 7:1
Markägare:	Enskilda
Rättigheter:	Jakt och fiske
Areal:	32 hektar, varav 30 ha produktiv skogsmark
Naturtyper:	30 ha skog, 2 ha vatten
Förvaltare av reservatet:	Länsstyrelsen i Örebro län

Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga 2.)

Beslut i detta ärende har fattats av Landshövding Maria Larsson. Vid den slutliga handläggningen av ärendet deltog länsjurist Lars Wadström, enhetschef Johan Karlhager samt handläggare Emil Pagstedt Andersson, föredragande.

Beslutskarta för naturreservatet
Borgaberget
i Askersunds kommun
Beslutsdatum 2019-11-18
Dnr 511-4182-2014

Lilla Igelsjön

Stora Igelsjön

Högkvarteret

Fornborg

Borga-
berget

Röseberg

Karlsdal